

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
OB OBISKU VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE V POSAVJU

(Kostanjevica na Krki, 13. februar 2008)

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lep pozdrav vsem skupaj, še posebej gospodu županu, ki nas danes tukaj gosti. Po skoraj natančno dveh letih je vlada ponovno na obisku v Posavju. Ko smo bili zadnjikrat tukaj, marca leta 2006, smo ugotavljali, kakšni so razvojni potenciali te regije in se dogovarjali o tem, kako jih čim bolje izkoristiti. Po dveh letih - poleg tega, da seveda tudi sedaj ugotavljamo, katere so nove razvojne priložnosti - predvsem preverjamo, kaj od naših dogovorov pred dvema letoma smo realizirali in kje se da morda kakšen postopek pri realizaciji stvari, ki niso vezane na tako kratek čas oziroma kratko časovno obdobje, pospešiti. Tokrat je v času tega obiska, včeraj in danes, okrog 60 dogodkov, kjer se kolegice in kolegi iz vlade, pa tudi vlada kot celota, srečujemo predvsem z nosilci razvoja v posavski regiji.

Danes popoldne se je vlada na gradu Mokrice dobila na delovnem sestanku, kjer smo si izmenjali informacije, precej natančno šli skozi razvojne potencialne regije in tudi skozi aktualno stanje. Če mi dovolite, bi na začetku - preden dam vam besedo za vprašanja in tudi še gospodu ministru Vizjaku za dopolnitev - podal nekaj statističnih podatkov, ki kažejo, kje je danes regija, koliko je napredovala v teh dveh letih in kakšne so perspektive.

Po naši regionalni statistiki, ki sicer ne zajema še podatkov za zadnje leto, kljub temu pa meri tudi ta čas med obema obiskoma, je regija na devetem mestu med dvanajstimi statističnimi regijami v Sloveniji. Je še vedno deloma razvojno ogrožena. Po višini BDP na prebivalca regija dosega nekaj več kot 80% slovenskega povprečja in okrog 70 % evropskega povprečja oziroma povprečja Evropske unije. Razveseljivo je, da v zadnjih letih regija zmanjšuje ta razvojni zaostanek. Po ekonomski moči prebivalstva regija zaostaja za slovenskim povprečjem za okoli 13%, vendar se, kot sem dejal že prej, ta zaostanek zmanjšuje. Neto plača na zaposlenega v regiji je okrog 93 % povprečne neto plače v Sloveniji. Ta odstotek se je v zadnjih dveh letih izboljšal - v veliki meri tudi kot posledica večje produktivnosti dela v tem delu Slovenije, ki je nad slovenskim povprečjem za okrog 5 %, kar seveda daje rezultate. V zadnjih dveh letih se je število gospodarskih subjektov povečalo za 3,5 % in danes je registriranih gospodarskih subjektov v tej pokrajini 3041.

Posavje je ena turistično privlačnejših pokrajin v Sloveniji. Za spodbujanje turističnih destinacij oziroma za spodbujanje razvoja teh destinacij v Posavju je bilo v tem zadnjem obdobju namenjenih 4,5 milijona evrov državnih in evropskih sredstev.

Dve leti nazaj smo govorili o problemu brezposelnosti kot o enem od osrednjih problemov v regiji, zdaj je ta bistveno manjši. V primerjavi z marcem 2006 se je brezposelnost v regiji zmanjšala za več kot 20 %. Danes smo na srečanjih z nosilci razvoja, gospodarstveniki, že slišali, da, še posebej v nekaterih panogah, primanjkuje delavcev. Je pa med brezposelnimi v regiji še vedno strukturni problem oziroma problem strukturne brezposelnosti pri tistih z najnižjo stopnjo izobrazbe, med katerimi je tudi več kot 100 brezposelnih Romov. Za prihodnje mesece in leta se obetajo nova delovna mesta - zaradi selitve proizvodnje v občine v tej regiji in seveda zaradi novih gospodarskih subjektov, ki nastajajo.

V času od zadnjega obiska vlade v regiji, ko smo se pogovarjali o nekaterih t.i. težjih finančnih projektih, ki bi lahko okrepili razvojne potenciale v regiji, je bila na državni ravni sprejeta Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih. Ta vsebuje 35 projektov, od teh je 6 v celoti ali deloma lociranih v tej regiji. Gre za gospodarsko središče Phoenix v investicijski vrednosti 160 milijonov evrov; gre za dokončanje izgradnje verige hidroelektrarn na spodnji in srednji Savi v vrednosti 1,4 milijarde evrov; gre za potencialno gradnjo drugega bloka Nuklearne elektrarne Krško v višini dveh milijard evrov; gre za skladišče plina pri Brestanici v investicijski višini 67 milijonov evrov in gre za modernizacijo električnega omrežja daljnovod Beričevo-Krško in tudi za del 3. razvojne osi - tudi nekateri drugi projekti iz nabora te resolucije bodo razvojno ugodno vplivali na prihodnost te regije.

Regija je v tem času tudi znatno črpala evropska sredstva. V obdobju stare finančne perspektive 2004 -2006 je bilo do konca leta 2006 iz okvira evropskih skladov v regiji sofinanciranih 181 projektov v skupni vrednosti preko 10 milijonov evrov - še posebej iz področja turizma, kmetijstva, gozdarstva in gospodarske infrastrukture. V letih 2007-2013 pa je v tekoči finančni perspektivi je za sofinanciranje ključnih regionalnih projektov v Posavju namenjenih skoraj 30 milijonov evrov. To je gledano na prebivalca precej več kot je povprečje za Slovenijo. Iz te nove finančne perspektive je pol tega deleža za že odobrene programe, namenjenih 10 milijonov evrov - trenutno pa je v pripravi razpis za projekte v nadaljnji višini 7,5 milijona evrov. To seveda pomeni, če primerjamo te možnosti z možnostjo, ki jih je regija imela v času 2004-2006 - v stari finančni perspektivi, da gre za nekajkrat večja sredstva. Izkoristim tudi to priložnost, da naslovim javni poziv na občine in druge nosilce razvoja v regiji, da čim prej evidentirajo in pripravijo programe za kandidiranje na teh razpisih. Gre namreč samo zato, koliko sredstev ima nek prostor ali pa neko okolje na voljo in koliko jih dobi, kot se običajno govori. Gre seveda tudi za hitrost - prej dobiš sredstva, prej ta dajejo rezultate. Seveda gre tudi za učinkovitost - ni vseeno, kam se ta sredstva vlagajo. Ampak v tem primeru apeliram predvsem na hitrost, na pravočasno pripravo programov, ker sredstva so na voljo.

Eden od problemov, ki smo ga evidentirali kot zelo perečega marca 2006, je bilo financiranje občin. Prav vse občine v tej regiji so tožile zaradi zaostankov in pomanjkanja sredstev. Vlada je spremenila zakon o financiranju občin, državni zbor ga je sprejel, uveljavljen je bil nov sistem. Občinam v tej regiji je ta nov sistem financiranja sredstev občin prinesel za 22% več denarja kot pa star sistem. V številki je to skoraj 9 milijonov evrov za vse občine v tej regiji. Kar je znatno okrepilo predvsem investicijske dele občinskih proračunov, ki so bili prej podhranjeni. V letu 2006 so občine prvič prejele tudi dodatna razvojna sredstva za investicije v lokalno javno infrastrukturo, in sicer v višini 1,4 milijona evrov, v letu 2007 pa je bila ta številka 1, 7 milijona evrov. To so več ali manj sami pozitivni ali pa ugodni kazalci.

Zdaj prehajam na temo, ki bi tudi lahko bila taka, žal, pa zaenkrat nimamo garancij, da temu bo tako. To so pokrajine. Dve leti nazaj smo se tudi v Posavju pogovarjali o možnosti regionalizacije Slovenije. Prav vse občine tukaj so podprle takšno možnost, tudi prebivalstvo, gospodarstveniki, nosilci razvoja. Podpora posavski pokrajini, ki sicer ne bi bila največja, ampak bi bila ena od manjših, je tukaj izrazita. Vlada je ta predlog upoštevala in poslal predlog za oblikovanje Posavske pokrajine skupaj z ostalimi 13-imi v državni zbor. Ta predlog je predvideval Posavje kot pokrajino s tam blizu 75.000 prebivalci, s sedežem uprave v Krškem in sedežem pokrajinskega sveta v Brežicah, z sicer nekoliko manjšim številom prebivalcev od povprečja drugih pokrajin, vendar pa z vsemi ostalimi pogoji zato, da funkcionira kot hitro razvijajoča se pokrajina.

Za opravljanje tekočih nalog Posavske pokrajine je v zakonu o financiranju pokrajin bilo predvideno 32,5 milijona evrov, ki bi se prenesli iz državnega proračuna za opravljanje tekočih nalog - za razvojne naloge pokrajine pa še dodatno skoraj 9 milijonov evrov. To so znatna sredstva, ki bi jih regija oziroma bodoča pokrajina dobila v primeru, da bi bila zakonodaja sprejeta. Kljub temu, da je bila tukaj navdušena podpora in kljub temu, da je bila v celi Sloveniji zelo velika podpora, 90% občin je podprlo predlog, skoraj vsi župani brez razlike in ne glede na politično barvo, so ta projekt podprli. Podprl ga je državni svet, ki je zastopnik lokalnih interesov na državnem nivoju. Žal, pa je na glasovanju za odločitev v državnem zboru to ni bilo dovolj. Na glasovanju so zmanjkali štirje glasovi in zakon, ki bi ga morali sprejeti z dvotretjinsko večino zaradi tega, ker si je opozicija premislila v zadnjem trenutku, ni bil sprejet. Zato ta razvojni inštrument, ki je bil na dotiku roke, pravzaprav zaenkrat izostaja.

Danes zjutraj smo na delovnem sestanku vlade na Mokricah šli tudi skozi tabelo obljub ali pa dogovorov, ki so bili sprejeti dve leti nazaj. Ugotovili smo, da je bila velika večina teh dogovorov, obljub in zavez realiziranih, kar priznavajo tudi tisti, s katerimi smo se doslej že sestali. Naj omenim samo nekatere, ki so poleg že naštetih bile v ospredju. Uspešna je gradnja verige hidroelektrarn na spodnji in srednji Savi, zaživel je drugi energetski steber, o katerem bo verjetno kolega Vizjak povedal nekaj več. Fakulteta za energetiko, kar je bila ena od ključnih zahtev oziroma predlogov dve leti nazaj, svoja vrata odpira prvim študentom jeseni letos - vsi postopki so bili izpeljani. Danes so bili podpisani protokoli med nekaterimi ministrstvi in občino Brežice glede graditve regionalnih cest, sofinanciranje infrastrukture in državnih investicij v bližini gospodarskega središča. Odprti so bili novi prostori varstveno delovnega centra oziroma enote v Brežicah. Tako da za te dogovore, ki so prevladovali na naših srečanjih z nosilci razvoja dve leti nazaj bodisi v individualnih sestankih ali na plenarnem sestanku lahko rečemo, da so v veliki meri realizirani.

Na današnjem sestanku smo gledali tudi drugo statistiko oziroma nekaj statistike v drugih resorjih. Tako smo slišali razveseljav podatek, da se je število sodnih zaostankov v tej regiji zmanjšalo za 15 % v zadnjih dveh letih. Statistika kaže, da je regija v teh dveh letih postala bolj varna, zmanjšalo se je število evidentiranih kaznivih dejanj. Dobili smo tudi zadnje podatke za začetek letošnjega leta v smislu oziroma glede povpraševanja po delavcih oziroma po novem zaposlovanju. To povpraševanje se je tudi v začetku letošnjega leta okrepilo - januarja je bilo za 10% večje kot januarja v lanskem letu.

Če potegnemo črto pod te podatke lahko ugotovimo, da se je regija v zadnjih dveh letih razvijala, ne samo z neko povprečno slovensko hitrostjo, ki tudi ni bila zanemarljiva, pravzaprav je bila primerjalno gledano v zadnjih dveh letih najhitrejša odkar Slovenija obstaja. Ampak ta regija je šla še nekoliko hitreje dalje, kar daje dobre obete, da bo v doglednem času ujela slovensko povprečje. Ta čas bo še bistveno krajši kolikor bomo v realnem času dobili pokrajine.